

d'Olle Witte tot leven gebracht

Was de Winschoter raadszaal vorige week nog het podium waar Henk Strating zijn oorlogsboek ten doop hield, deze week stond journalist Hennie Lemein er in de 'spotlight'. Hij overhandigde gisteren het eerste exemplaar van zijn boek 'Onder d'Olle Witte' aan burgemeester Janny Vlietstra.

door
Dik Stijkel

WINSCHOTEN - Hennie Lemeins boek 'Onde d'Olle Witte' heeft net als het boek van Henk Strating betrekking op Winschoten, maar hij zocht zijn inspiratiebron twee decennia later en onder een andere invalshoek. Namelijk de jaren zestig, de periode dat hij zijn persoonlijk volwassen worden doelbewust meemaakte. In het Groninger Dagblad legde hij daar in de periode 1994-1998 wekelijks bekentenis van af in een column die hij destijds onder dezelfde titel schreef als zijn huidige boek. Talloze lezers van de rubriek vroegen de columns in boekvorm uit te geven, een verzoek waar nu gehoor aan is gegeven.

Het is echter foutief te denken dat het boek van Hennie Lemein alleen over de jaren zestig gaat. De auteur wist er namelijk op een geraffineerde wijze ook de actuele politiek van het Winschoten van de jaren negentig in te betrekken. Daarnaast zijn er talloze verwijzingen naar het Winschoten van kort na de bevrijding. Die worden bijvoorbeeld levendig in de verhalen over de knuffelmuur van de Gembo, die dermate vaak door de Winschoter jongelingen bezocht werd dat Jo Mulder en Harry Dietrich er zelfs een lied op componeerden. Dat lied werd op een feestavond in 1948 bij Hotel Bé Dommering ten gehore gebracht.

Herinneringen

danstype. Slechts één keer kon hij zich uitleven. Dat was op de avond dat het sokkenbal stond geprogrammeerd en de stijl van dansen minder van belang was.

Het liefdespad

Behalve de jaren zestig en Winschoten valt er nog een heel duidelijke rode draad in het boek te bespeuren, namelijk die van Lemeins eerste schuchtere stappen op het liefdespad. Dat heeft tal van zowel komische als pijnlijke momenten opgeleverd, waarbij de auteur niet heeft geschroomd zich van zijn kwetsbare zijde te tonen. Zo geeft hij een vrijpartij prijs waarbij de vader van het uitverkoren meisje het prille geluk komt verstoren om Hennie te vragen enig nuttig knutselwerk voor hem te verrichten. De liefde was definitief over toen het puntige gereedschap uitschoot en zich in de hand van de kandidaat-schoonvader boorde. Pijnlijk was ook het moment waarop Lemein het meisje sprak met wie hij destijds een kusscène voor een toneelstuk instudeerde en die zich helemaal niets meer van het voorval wist te herinneren.

Voor Hennie c.s. was het in tegenstelling tot de knuffelmurgeneratie behoorlijk behelpen. Het Winschoter Sterrebos, de kelderruimte van de LTS, het fietsenhok van de HBS of in het minst gunstige geval een brandgang in een van de vele nieuwbouwwijken, dat waren de plekken waar de liefde moest worden ontdekt.

De Winschoter straattypes ont-

Herinneringen

De herinneringen die Lemein over de zestiger jaren aan het papier toevertrouwde zijn heel gevarieerd en verschillend. Warme herinneringen bijvoorbeeld, aan de eigen grootouders, waarvoor een jeugdige Hennie Lemein met de *Poaskepuut* voor de borst een wereldreis naar 't Achterholt moest maken om ze te bezoeken. Hij kwam er later terug om te debatteren met opa die een verstokte rooie was en voor zijn communistische overtuiging de oorlogstijd in Sachsenhausen had doorgebracht.

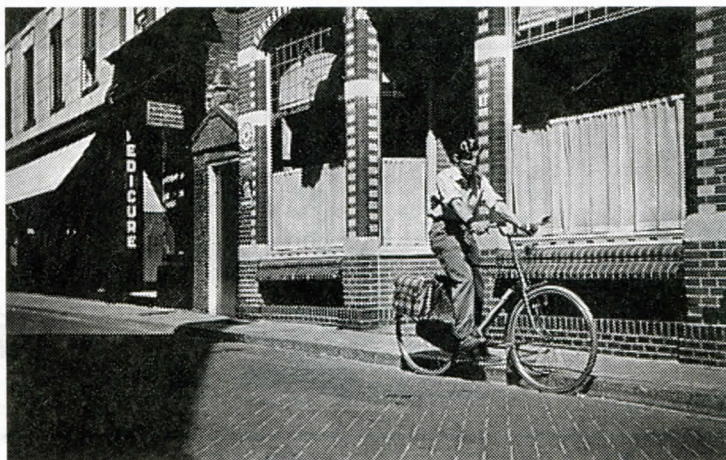
Herinneringen ook aan café 't Hengeltje, ingeklemd tussen kledingzaak Rottinghuis en stomerij DiSo op steenworpafstand van het geboortehuis van de auteur aan de Vissersdijk. Hier zorgde de regelmatige komst van de vissers van de visclub iedere keer weer voor een optimale combinatie. Op de foto is het café nog te zien met een jeugdige en andere Viskedieker Bé Witter op de fiets.

Verder van huis lag de stoep van bakkerij Schuitema aan de Langestraat, tegenover het monumentale pand van Dommering. Wanneer je daar plaats nam, had je een schitterend uitzicht op de entree van het hotel en de vitrines van de bioscoop waar de foto's van de filmsterren achter prijken. Later zou Lemein er terugkeren om er in de Blauwe Zaal in de armen van Lientje Wolthers de foxtrot, tango en de Engelse wals onder de knie te krijgen. Hennie was niet zo'n

ontdekt.

De Winschoter straattypes ontbreken evenmin in het boek. Zo is er aandacht voor Maaimek ('*Hai het ze nait alle zeuven*'), visboer Bollie (Baltus) Sikkema die de officiële opening van jongerentempel Stone Free voor zijn rekening nam, Laange Ree, Grietje P. ('*Achter aansloeten, most'mor eerder kommen*'), de sigaar van Pieter Schriever en niet te vergeten *Puthoake* wiens ware identiteit in Lemeins boek voor de eerste keer wordt onthuld.

Het knappe van Lemeins boek is de wijze waarop hij alle gebeurtenissen en veranderingen in Winschoten haarfijn heeft weten te verweven met zijn eigen persoonlijke ervaringen. Dat heeft een prachtig en evenwichtig tijdsdocument opgeleverd die het hele brede scala van gebeurtenissen in het Winschoter leven van de jaren zestig in kaart brengt. Om maar een greep uit de hoofdstukken te noemen: Het paard van touwslager Burema, de verkeersles van brigadier Tuin, Spoetnik en de gasmuntjes van Wieske, het stompje potlood van bladenman Visker, Bata en de dreuge boon'n en KUWI en de zilverzegels. De moraal van Hennies boek is echter evident: na de jaren zestig was het ook met het oude Winschoten gedaan. De nostalgie die behoorde bij het oude stadshart was verdwenen. Het zeer leeswaardige boek is zeker een aanrader voor de komende koude maanden en vanaf deze week bij de boekhandel verkrijgbaar.

Café 't Hengeltje aan de Vissersdijk, met Bé Witter op de fiets.

STR. 136 14 - 11 - 01